

2.2 GRAVITÁCIÓS MÓDSZERKUTATÁS

2.2.1 Gravitációs kutatóeljárások fejlesztése

TRENKA SÁNDORNÉ

Tökéletesítettük a medencealjzat meghatározására szolgáló eljárásokat, elsősorban a Dunántúli Középhegység előterében és részmedencéiben. Foglalkoztunk a különféle másodlagos anomáliák kiszámítására alkalmazható raszterek szűrőhatásával, az irányitottság kérdésével.

A medencealjzat és a különféle gravitációs anomáliák keresztkorrelációjának számítására Minszk-2 számítógépre dolgoztunk ki programot, amelyet egy kísérleti területen (Cserehát) alkalmazunk.

A $\frac{\sin x}{x}$ eljárás medence-méretben a Bouguer anomáliákra közvetlenül nem alkalmazható. Általában mélyebb medencék területén a mélységszámításnál előbb le kell vonni a regionális anomáliát és a maradék anomáliából célszerű a medencealjzat mélységét kiszámítani.

A $\frac{\sin x}{x}$ eljárás azonban tapasztalataink szerint (Szolnok környéke) így sem adott megbízható mélységértékeket.

A stripping eljárást megfelelő sűrű fúrásból, a sűrűségfüggvényt pedig megfelelő sűrűségadatokat hiányában az Alföldön nem lehetett megvizsgálni. A stripping (lehámozás) tulajdonképpen az ismert sekély szerkezetek gravitációs hatásának levonását jelenti. Ennek meghatározásához egyrészt kellő számú gamma-gamma sűrűségi szelvény szükséges, másrészt a számítás jelenleg csak kétdimenziós formában (Jung diagrammal) oldható meg. A feladat eredményesebb megoldását a háromdimenziós hatószámítás bevezetésétől reméljük.

Az eredmények részletesebb ismertetése a Gravitációs Osztály adattárában található.

Az Évi Tervünkben 2.2.2 szám alatt szereplő „A vertikális gradiens anomáliáinak vizsgálata” c. témában (témafelelős: SZABÓ ZOLTÁN) 1967-ben jelentésre érdemes munkát nem végeztünk. A témát 1968-ban a „Geodéziai gravimetria” c. téma keretében folytatjuk.